

slag, vi behandle, er jo kun en Bemyndigelse; Foreningerne behøve naturligvis ikke at søge hverken Statutforandringer eller Ret til at oprette nye Serier; det er kun en Bemyndigelse baade fra den høitærede Ministers Side og fra Foreningens Side, om jeg saa maa udtrykke mig. Jeg vil imidlertid haabe, at der maa kunne opnaas Enighed. Jeg har ved selv at tiltræde Flertallets Vendinger ment at strække mig vidt. Mindretallet har havt Valget mellem enten ikke at faae nogen Lov eller ogsaa at finde sig i at gaa ind paa de Forandringer, der ere foreslaede, og da har Valget for mig ikke været tvivlsomt. Hvorvidt der som sagt kan opnaas Enighed om en Statutforandring, skal jeg ikke kunne sige. Jeg vil haabe det. Ser det ikke, ja, saa bliver Alt ved det Gamle, det er jo det, der i saa Henseende er tilbage. Med Hensyn til den dyre Administration vil jeg dog meddele det, at den for den jystte Forenings Vedkommende koster lidt over 40,000 Kr. fordelt paa 15,000 Interessenters Konti. Naar man ser hen til en anden større Forening som den viborgske, da har den kun halvt saa mange Interessenter og koster det Dobbelte, tror jeg. Uden at jeg i nogen Maade skal udtale mig om, at den er for dyr, tror jeg, at man maa indrømme, at det ikke ret vel kan gøres billigere. I den Henseende har jeg ogsaa mødt Samstemning fra anden Side. — Allsaa jeg betragter denne Udtalelse fra Indenrigsministerens Side med Hensyn til Forsøgelsen af Direktørantallet som fuldt ud tilfredsstillende. Hans øvrige Udtalelser om Statutforandringer i en eller anden Retning skal jeg ikke komme ind paa; jeg tror, det helst maa overlades til Forhandling og Overveielse mellem vedkommende Bestyrelse og Ministeriet, og jeg vil da haabe, at man maa naae at komme til Enighed.

Ovesen: Det er kun en kort Bemærkning, jeg skal tillade mig at gøre i Anledning af en Ytring af den ærede Ordfører, hvori han omtalte, at han mente, at det vistnok vilde være det Rigtigste, at Repræsentanterne i disse Kreditforeninger vare Interessenter, eller i alt Fald henstillede det til Ministerens Overveielse; og om jeg ikke hørte feil, anmærkede han, at det var vistnok ogsaa saaledes i andre Kreditforeninger. Jeg skal tillade mig at oplysse, at i den saakaldte Viborgske Kreditforening behøve Repræsentanterne ikke at være Medlemmer af Foreningen og jeg skulde tage meget feil, dersom ikke endog ogsaa Repræsentantskabets mangeaarige Formand ikke er Medlem af Foreningen.

Tvede: Det er ogsaa kun en ganske kort Bemærkning, som jeg bliver foranlediget til at udtale paa Grund af den Udtalelse, som kom fra det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Schlegel) med Hensyn til Pant i Løsøre eller Pant i Besætninger paa Landeieendomme. Jeg mener, at det bør vistnok ikke staa ganske uimodsaat, at det ikke er heldigt, at der gives Pant i Besætninger. Jeg skal villig indrømme, at en hel Del af de Betæneligheder eller Ulemper, som det ærede Medlem fremhævede som knyttede til Pant i Besætninger, ere ganske rigtige; men Forholdet er dog saadant paa Landet, at jeg tror, det vilde være til endnu større Ulemper, dersom Besætningerne ikke fulgte med Eiendommen; thi det er jo der saa, at en Besætning bestaar af forskellige Arter af Kreaturer, navnlig baade af Ungkvæg og ældre Kvæg, hvor de selv skulle sørge for Avlens Udvikling. Der vilde den Omstændighed, at Besætningen ikke fulgte med Eiendommen medføre det, at den, der kjøber den, skal have en større rede Sum for at kunne overtage den, og ligeledes den, der forpagter den. Men det vilde ogsaa formentlig være et ligefremt Kapitalspils, idet den Besætning, der bliver ledig, naar en Eiendom skal sælges, ikke altid har Kjøbere. Der kan være Kjøbere til Kvæg, der skal fedes, og der kan være Kjøbere til fedt Kvæg, men der er ikke altid Kjøbere til Malkekvæg, der er midtvejs mellem Lødetilstanden og den udmalkede. For alle de Kreaturer vilde der sandsynligvis blive givet Mindre ved en Auktion, og der vilde rimeligvis ogsaa blive givet Mindre for Ungkvæget. Dertil kommer den Omstændighed, at for saa vidt der er en særegen Race knyttet til Gaarden, vilde denne Race blive splittet omkring, og den nye Forpagter eller Eier maatte kjøbe en Besætning, der høist sandsynlig kommer til at bestaa af ulige Racer; saa det vil være en Ulempe baade for den, der skal overtage, og den, der skal aflevere. Det forholder sig jo ganske rigtigt, at naar det gaar ilde for en Eiendomsbesidder, træffer han saa Meget ind paa Besætningen, som han kan, saa at den i Almindelighed er langt Mindre værd, end den burde være: allsaa for Panthaveren kan man nok sige, at det Pant, der gives i Besætningen, ikke er saa godt som det Pant, der gives i selve Jorden. Men ved Udlaan tages der ogsaa dette Hensyn, at man ikke sætter Udlaanet saa høit, som man vilde gøre, dersom det kun var et urørligt Pant, der var stillet. Og dog, selv da kan en daarlig stillet Eiendomsbesidder ødelægge Jorden omtrent paa samme Maade, som han kan ødelægge Be-